

बी.ए भाग ३ अभ्यासपत्रिका क्रमांक १०

मराठी भाषा आत्रि अर ार ्वनाच्या सा धं ी
वस्तुत्रनष्ठ प्रश्न त्रवभाग -1 सर ्वनशील लेखन १. एक
मानवाच्या प्रगतीत कशाचेमहत्त्व वादातीत आहे?

अ. त्रर्जा सेचेब. चाकाचेक. ज्ञानाचेड. साधनेचे

२. मानवी भटकंतीचा प्रवास कधी थांबला?

अ. भाषचे या शोधानंतर ब. शेतीच्या शोधानंतर क. अस्ता
ांच्या शोधानंतर ड. चाकाच्या शोधानंतर ३. आपल्याला
जाणवलेलेसमजलेलेज्ञानएका पपढीपासन् दसुर्या पपढीपयतं
कशाच्या माध्यमातुनपोहोचले? अ. ध्वनी ब. भाषा क. प्राण्यांमुळेड.
यापकै ी नाही

४. पचत्रपलपी तूनपुढेकशाचा शोध लागला?

अ. भाषचे ा ब. पचनहाचं ा क. आक
ृतीचा ड. त्रलपीचा

५. पुरुाणकथा या कशाचेमहत्त्व सांगणाऱ्या कथा आहेत? अ.
प्राण्यांचेब. माणसांचं के. दवेदेवताा चं ड. राक्षसांच्या ६.
गौतम बुद्धा च्या पवचार सांगणाऱ्या कथानं ा
कोणत्यानावानेओळखलेजात?े

अ. परी कथा ब. लोक कथा क. र ातक कर ा ड
पंचतंत्र ७. गोष्टी ला इग्रं जीत काय म्हणतात ?

अ. Tale टेल ब. नोवेल Novel क. ड्रामा Drama ड. यापकै ी
नाही ८. कोणत्या कादंबरीकारानेगोष्ट आपण कथा यातील फरक
नेमकेपणानेसांपगतला आहे? अ. शक्े सपपयर ब. शले के ई. एम.
फॉस्टर ड. बायरन ९. पुरुाणकथेअमध्येकशाचापुरस्कार केला
जातो? अ. नपै तकतचे ा ब. मानव्याचा क. वि ाव्यवस्त्रेचा
ड. अंधश्रद्धेचा १०. गोष्टीत के वळ कशाचेमहत्त्व

असत?े अ. कथेचेब. घटनेचेक. पात्राचं ड.

यापकै ी नाही

११. गोष्टीचाहेतूमुख्यता काय असतो?

अ. कथा सांगणेब. मूल्यत्रवचार/ नत्रैतक सांस्कार क. वाचन
वाढवणेड. प्राण्याचं ी ओळख करूनदेणे १२. गोष्टीतील पात्रेमानवी
असली तरी त्यांचेस्वरूप कसेअसत?े

अ. महत्त्वाचेब. ठोकळेबारक. राक्षसी ड. खलनायक

१३. गोष्टीचा कताहा कोण असतो?

अ. अज्ञात ब. ज्ञात क. एकच असतो ड. यापकै ी नाही

१४. गोष्टी पकंवा कहानीत कोणती गोष्ट नसते?

अ. त्रवत्रशष्टता ब. माणुसु कीची क. स्ती कीची ड.
प्राणयांची १५.गोष्टही नपतै क आचरणाचापुरस्कार
करतत्तयेयामुळेपतला काय प्राप्त झालेआहे?

अ. राज्यस्तरीय ब.राष्ट्रीयता क. वत्रित्रिकता ड.
स्थापनकता १६.अपरीपचत घटनांच्या आधारेकाय तयार
होत/े

अ. कथा ब. गोष्ट क. कादंबं री ड.नाटक
१७.कथेमध्येकोणत्या घटकाला अपधक महत्व आहे?

अ. काळ ब. अवकाश क. कायाकारि भाव ड. पनवेदन १८.राजन
खान यानं की कथचे की संकल्पना पवशद करणारेमत कोणत्या ग्रंथात
व्यक्त केलेआहे? अ. कथेची संकल्पना ब. कथा एक वाङ्मयप्रकार क.
कर आत्रि कर ेम् ागची कर ा.कथचे ा रचनाबंध

मराठी विभाग

बी. ए भाग ३ सेम ५ अभ्यासपविका

क्र १० प्रश्नसंच

१९.गोष्ट सांगणेन गोष्टऐकन या मूलभूत मनोवत्ती ला

अपाणही अपाण पपत्रका कोणाची आहे? अ. राजन गवस ब. पकरण
गुरुव क. रान खान ड. रंगनाथ पठारे २०.हररभाऊ आपटेयांच्या
स्फुट गोष्टी मधील कोणत्या गोष्टीपासून मराठी कथेचा इपतहास
सांपगतला जातो? अ. काळ तर मोठा कठी आला ब. काळ क.
दष्टुकाळ ड. शते करी माणूस २१.मराठी कथेच्या संकल्पना
आपण तंत्राचं की सवाप्रथम मांडणी कोणी केली?

अ. पव स खांडके र ब. पच.पव जोशी क. वामन जोशी ड.ना
सी फडके २२.मराठी कला वादाचा पुरस्कार करणारा महत्वाचा
लेखक कोण ?

अ. ना .सी.फडके ब. पव स खांडके र क. गंगाधर गाडगीळ
ड. भालचंद्रनेमाडे २३.मराठी मध्येजीवन वादाचा सवाप्रथम पुरस्कार
कोणी केला ?

अ. ना सी फडके ब. त्रव स खांडांके क. श्रीधर व्यकं टेश
केतकर ड. हररभाऊ आपटे २४.गोखले-गाडगीळ- माडगूळ कर
यांनी पलपहलेल्या कथेला काय म्हणतात?

अ. कथा ब. नवकर क. आधपुनक कथा ड. महानगरीय कथा
२५.लघुत्व, एककेपद्रत व सपं क्तृहेकशाचेतत्व आहे? अ. कर
ानकाचे ब. पात्राचे क. काळाचे ड. अवकाशाचे

२६.कथेचा मुख्य घटक अथवा गाभाघटक कशास म्हटलेजात?े

अ. कर ानक ब. पात्रपे चत्रण क. वातावरणपनपमाती ड. भाषा
२७.कथेचा पवस्तारापेक्षा कोणता गुण महत्वाचा आहे? अ. आशय
ब. सांक्षेप क. वणान ड. या पकै कीनाही २८.

पमतव्यय ,संक्षपेशीलता, काटेकोरपणा ,नेमके पणा ही कोणत्या वाङ्मयप्रकारची लक्षणेआहेत? अ. कर ा ब कादंबरी क. कपवता ड. नाटक २९.कथेचा समारोप कसा असायला हवा ? अ. बंपदस्त ब. खुला क. समाधानकारक ड. यापकै ि नाही ३०.कथाही कशाच्या सरपमसळतून तयार होत?े

अ. अद्भुत -भयानक ब. शांत- वीररस क. वास्तव- कत्रल्पत ड. भयावह- वास्तव ३१.कथेचेमूलद्रव्य आपण माध्यम काय असत?े अ. कथानक ब. पात्रेक. भाषा ड.वातावरण

३२.कथेतील पात्र गोष्ट सांगत असेल तर त्या पनवदेनास काय म्हणतात? अ. प्रर्म पुरुषीत्रनवेदन ब. पि पतयप् पुरुषी पनवेदन क. तती य पुरुषीपनवेदन ड. यापकै ि नाही ३३.बाहेरून कोणीतरी पनवेदनकरत असल्यास त्यास काय म्हणतात?

अ. प्रथमपुरुषी पनवेदन ब. पि पतयप्पुरुषी पनवेदन क. ततृ ि य पुरुषी त्रनवेदन ड. यापकै ि नाही ३४.कथेतीलभाषा पकती पातळीवर वावरत असत?े अ. दो न ब. तीन क. चार ड. पाच ३५.कथेतील भाषचे या पातळी कोणती? अ. पनवदेकाची ब. सवं ा दाची क. दोन्ही ड. यापपै क नाही. ३६. मानवी पवकासातला महत्वाचा टप्पा कोणता?

अ. भाषचे ा शोध ब वाहनचा शोध क. वाफे चा शोध ड. यंताचा शोध ३७. तकाच्या खटुंी वर पनसटलेलेरहस्य'ही कथा कोणी पलहली आहे?

अ. रय् ांत पवार ब. रवींद्र लाखेक. आसाराम लोमटेड. प्रसाद कुमठेकर ३८. Short film म्हनजेकाय? अ. पचत्रपट ब. लघुत्रचि फीत क. मापलका ड. नाटक ३९. कोकणी भाषचे ेसदं भाकोणाच्या लेखनात येतात?

मराठी विभाग

बी. ए भाग ३ सेम ५ अभ्यासपविका

क्र १० प्रश्नसंच

अ. त्रचं.त्र्य.खानोलकर ब. जयंत पवार क. आनंदं यादव ड. यापकै ि नाही

४०. महानगरीय भाषचे ेसदं भाकोणाच्या लेखनात येतात? अ.

पचं.त्र्य.खानोलकर ब. रय् ांत पवार क. आनदं यादव ड. यापकै ि नाही

४१.रपवंद्र लाखेयानी जयंत पवार याचं ि घेतलेली

मुलाखत कोणत्या अंकात प्रकापशत झाली? अ.

युगवि िब. सवाधारा क. साधना ड. यापकै ि नाही

४२. शते ि, शते करीत्यांच्या समस्या याचेपचत्रण कोणाच्या सापहत्यात येत?े

अ. पचं.त्र्य.खानोलकर ब. जयंतं पवार क. भास्कर चंंदनत्रशव
ड. यापकै ि नाही

त्रवभाग २ - वचै ाररक लेखन

४३. सापहत्याचेमुख्य प्रकार कोणत?े

अ. गद्दय आत्रि पद्दय ब. कथा आपण कादंबरी क. लपलत
आपण लपलतते र ड.यापकै ि नाही ४४. कोणत्या
शतकांमं ध्येनवेमनवंतर घडून आले?

अ. पवसाव्या ब. एकपवसाव्या क. एकोत्रि साव्या ड.
अठराव्या ४५. वचै ाररक लेखनाच्या दृष्टीनेकोणतेशतक
महत्वाचेआहे? अ. अठरावेब. पवसावेक.बारावेड. एकोत्रि सावे
४६. Thought या इग्रं जी शब्दाला मराठी मध्येकाय म्हणतात? अ.
आधार ब. त्रवचार क. भावना ड. कल्पना ४७. वाचकांच्या बुद्धी ला
आव्हान करणारेतकाशुद्, सप्रमाण, सदं भायुक्त, पवचारप्रधान
लेखनास कोणते सापहत्य म्हणतात? अ. ग्रामीण सापहत्य ब. वचै ाररक
सात्रहत्य क. दपलत सापहत्य ड. यापकै ि नाही ४८.मानवाचीकाय मानवी
वचै ारीक प्रपि यचे ेमहत्वाचेवपै षष्ट्येआहे?

अ. प्रामापणकता ब. समार्त्रशर्त्र लता क. नीटनीटके पणा ड.
यापकै ि नाही ४९. वचै ाररक सापहत्याची भाषा कशी असते?
अ. शास्ती िय ब. लपलत क.प्रासापदक इवस्तुत्रनष्ट ५०.वचै
ाररक लेखनात काय प्रकटीकरण मध्यवती असत?े

अ. अ. आधार ब. त्रवचार क. भावना ड. कल्पना
५१.लोकशाहीचेमहत्वाचेवपै शष्टेकोणत?े

अ. त्रवचार स्वातांत्र्य ब.मौपखकता क. लोकशाही ड.
यापकै ि नाही ५२.आधुपनक समाजासाठी वचौ ररक
लेखनाचेमहत्व कशासारखेअसत?े

अ. आहारासारखेब. र िवनसत्वासारखेक. श्रमासारखेड.
यापकै ि नाही ५३. एखाद्या पवषयावरील इतराचं ि
मतये पुक्तवादपव्ा क नाकारत स्वतःची मतप्रे स्थापपत
करणयाच्यापद्ती ला काय म्हणतात? अ. खंडन-मंडन ब. खंडन क.
मंडन ड. युपक्तवाद

५४. वचै ाररक लेखनात आश्रय इतके च काय महत्वाची
असत?े अ. लेखनशलै ि ब. वाचनीयता क.कल्पकता ड.

रमणीयता

५५. पनपक्षपातीपणा, तटस्थता कोणत्या स्वरूपाच्या लेखनात महत्वाचे
असत?े

अ. शास्ती िय ब. अलंकाररक क. लपलत ड. वचै ाररक
५६. तापका कता हैकशाचेमहत्वाचेलक्षण आहे?

अ. कथेचेब. कपवतचे ेक.वैचाररक सात्रहत्याचेड. नाटकाचे

५७. वचै ाररक लेखनापवषयी हा लेख कोणी पलपहला आहे? अ.डॉ. आ. ह. साळुंखेब. पद.के.बेडके र क. नरहर कुरुंदकर
ड.यशवंतराव चव्हाण ५८.मुद्देमांडताना काय ध्यानात घ्यावे?

मराठी विभाग

बी. ए भाग ३ सेम ५ अभ्यासपविका

क्र १० प्रश्नसंच

अ. पवषय ब. क्रम क. जास्तीत जास्त पलै ूड. उदाहरणे
५९.वचै ाररक लेखन कसेअसत?े अ. अगळपगळ ब.
मुद्दुसे ूद क. पनहेतूक ड. अवाजवी ६०.वचै ाररक
लेखनात मुल्यमापन करत असताना काढलेलेपनष्टकषा
कसेअसावेत ?

अ. माफक ब. प्रमाणशील क. संतुपलत ड. वरील सवा
६१. वचै ाररक लेखनात मुल्यमापन करत असताना
काढलेलेपनष्टकषाकसेअसूनयेत?

अ. माफक ब. प्रमाणशील क. संतुपलत ड. गैरवार्वी
६२.मुद्देहेकशा प्रमाणेयावेत?अ.पवषयांप्रमाणेब.त्रन्या च्या पायच्या
चढल्या प्रमािेकंि मानेड.यापकैी नाही ६३.लेखनास सुरुवात
करताना कशाची भीती बाळगूनये?

अ. काळाची ब. पनयोजनाची क. पवषयाची ड. क्रमाची
६४.वचै ाररक सापहत्याचेलेखन करत असताना काय
टाळावे? अ. तपशील ब. उदाहरणेक. त्रवषयातां र ड.
लापलत्य ६५.वचै ाररक सापहत्यात पनष्टकषा
कसेअसावेत?

अ. साधारण ब.महत्वपूणा क. वार्वी ड. अवाजवी
६६.प्रत्येक प्रपतभावंताची शलैी कशी असत?े

अ. एकच ब. आकषाक क. वेधक ड. स्वतांि
६७.Essay या शब्दासाठी कोणता शब्द आला?

अ. त्रनबांध ब.लघुपुनबंध क. कथा ड.पवचार
६८.फ्रेंच लेखक माँतने याने१५८० साली स्फुटात्मक आत्मपर
लेखन कोणत्या नावानेप्रपसध्ध केले? **Essais** ६९.पनबंध
प्रमाणाबाहेर मोठाहोतो तव्हेहा त्यास काय म्हणतात?

अ. दीघापनबंधं ब. लघुपनबंधं क. प्रबांध ड. पनबंध
७०.वत्त पत्राचा चहेरा कशास म्हटलेजात?े पकंवंा

वत्त
पत्राचा दजाकशावर अवलंबून असतो? अ. बातमी ब.
अग्रलेख क. जापहरात ड. मुपद्रतशोधन

७१.अग्रलेखाची व्याख्या कोणी के ली आहे? - डॉ. एम लायन स्पेन्सर
७२.पमत्राना शत्रूकरू नका' या ग्रथांचंेलेखक कोण?—डॉ.
आ.ह साळुंखे

७३. वचै ारीक लेखनाचेस्थूल मानानेपकती प्रकार पडतात? अ. पाच ब. चार क. सहा ड. आठ ७४. एकच व्यक्ती सातत्याने वेगवेगळ्या पवषयावर पलपहतेतवेहा त्यास काय म्हणतात? अ. सदर लेखन ब. स्तभंललेखन क. बातमी लेखन ड. यापकैी नाही ७५. अनेक व्यक्ती पवपशष्ट पवषयावर पलपहतात त्यास सदर लेखन म्हणतात

७६. मोठ्या लोकांच्या खाजगी गोष्टींची चचासपवस्तरपणेकेली जातत्या स्तंभास काय म्हणतात?

अ. पनबधं स्तंभ ब. आधारस्तंभ क. रहस्य स्तंभ ड. कुजबुज स्तंभ

७७. लोकपहतवादीनी पलपहलेल्यापत्रांना काय म्हणतात? अ. दशपत्रे ब. हजार पत्रे क. शतपिंडे ड. पननास पत्रे

७८. स्वातंत्र्यपूर्वाकाळ सामापजक सधुा रणाचं ा पुरस्कार करणारेलेखक - फुढील सवा-महात्मा फुले, डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर, राजारामशास्त्री ि भागवत, पवठ्ठल रामजी पशदंे, गोपाळ गणेश आगरकर

७९. राष्ट्रवादी वचै ाररक लेखन करणारेलेखक फुढील सवा- लोकमान्य पटळक, पवष्टणुशास्त्री ि पचपळूणकर, न. पच केळकर, पव. का. राजवाड,े पव.दा. सावरकर,

८०. गांधीवादी पवचारवंत --- पवनोबा भावे, सानेगुरुजी, दादा धमापधकारी, काका कालेलकर, श. द. जावडके र ८१. पस्त्यांचेवचै ाररक लेखन-- सापवत्रीबाई फुले, ताराबाई पशदंे, मक्तुा साळवे, सापवत्रीबाई शेंड,े जनाबाई पशदंे

मराठी विभाग

बी. ए भाग ३ सेम ५ अभ्यासपविका

क्र १० प्रश्नसंच

८२. स्वातंत्र्योत्तर वचै ाररक लेखक - तका तीथा लक्ष्मणशास्त्री ि जोशी, गं.बा.सरदार, नरहर कुंदकर, पद.के बेडके र ८३.

आंबेडकरवादी पवचारवंत---- रावसाहेब कसबे, गंगं ाधरपानतावणे, यशवंत मनोहर, आनंदं तले तंबडेव्रभाग ३ शोधत्रनबांध व प्रकल्प लेखन

८४. संशोधन या शब्दाला इग्रं जीत काय म्हणतात?

अ. ररसचा ब. पथअरी क. लेसन ड. एसे

८५. संशोधनाचा प्रारंभ कशापासूनहोतो?

अ. व्रवषय त्रनवडीपासूनू ब. पलखाणापासूनू क.

नकाशापासूनू ड. मापहतीपासूनू ८६. ररसचाही सज्ञं ा कोणत्या शब्दावरून आली आहे?

अ. फ्रेंच ब. ग्रीक क. लॅपटन ड. मराठी

८७. एम.पफल साठी पलपहलेल्या सशंोधन प्रकल्पाला काय म्हणतात? अ. प्रबंंधका ब. पनबधं क. प्रकरण ड. प्रबंंधं लेखन
८८. पीएच.डीसाठी यापदवीसाठी केलेल्या संशोधनाला काय म्हणतात?

अ. प्रबंंध ब. पनबधं क. प्रकरण ड. प्रबंंधं धका

८९. संशोधनपर लेखनाची भाषा कशी असत?े अ. वस्तुत्रनष्ट
ब. अपतशयोक्ती क. रंजक ड. बोथट ९०. शोध प्रकल्पात कशावर भर पदलेला असतो ?

अ. मां त्रहती सकंलनावर ब. ग्रामीण भाषवे र क. साधनावं र ड. यापकै ि नाही. ९१. मापहतीचेसंंक लन पवश्लेषण करीत पनष्टकषात मांडणी करणेकोणत्या पलखाणात अपभप्रेत असत?े -
शोध प्रकल्प

९२. संशोधनपर लेखनाची भाषा कशी असावी?--- प्रगल्भ

९३. प्रकल्प वाड्मय चौया हा दांडनीय गुनहा आहे.

९४. संशोधनपर लेखनात काय वजाअसत?े ---

अत्रतशयोक्ती ९५. वक्रोक्ती ला ही स्थान संशोधन लेखनात नसत.े

९६. संशोधनाची प्रपि या कोणती आहे?

अ. बो त्रददक ब. मानपसक क. शाररीक ड. सामापजक ९७. हेपव इनामदार मांडलेल्या संजं ा – लेख – Article , पनबंंध – Essay , शोध- पनबंंध Paper – Research Paper – दीघा पनबधं Dissertation – ग्रंथ- Treatises प्रबंंध – Thesis

९८. गपहतक ृ म्हणजे Hypothesis

९९. संशोधन आराखडा म्हणजे Synopsis

१००. पलपखत मजकूर अपधकापधक पनदोषररत्या

मुपद्रत करणयासाठी काय करावेलागत?े अ.

पलखाण ब. मुद्रित शोधन क. शुध्द पलखाण ड.

यापकै ि नाही.

१०१. संदभाग्रंथाचीनोंद आकारत्रवल्लेकरतात.